

KĀDA ŠOSEZON IZAUGUSI LABĪBA? KĀDI IR KULŠANAS IZAICINĀJUMI?

ALEKSEJS DAŅILINS,

Ilzeskalna pagasta
ZS Liepkalns saimnieks:

– Graudus, ripšus, griķus, zirņus un citas kultūras ar bioloģiskajām metodēm audzējam 220 ha platībā. Daļu no ražas paši arī pārstrādājam – ražojam miltus, griķu un zirņu pastu, diedzētu griķu batoniņus un citus produktus. Ripšus jau nokulām un iztirījam pirms kāda laika. Šo kultūru eksportēsim, patlaban gaidām cenu. Lēšu, ka aptuveni pēc nedēļas – ap 5. –6. augustu – vienlaikus nogatavosies

gan kvieši, gan arī rudzi. Patlaban vērtēju, ka kūlums abām kultūrām varētu būt aptuveni 2 t/ha, kas bioloģiskajam ražotājam ir laba raža. Arī zirņu kulšana ir tuvu. Raža visām kultūrām patlaban izskatās laba. Pat tik laba, lai kompensētu agrāko trīs gadu sliktos rezultātus.

Priecē, ka bija labi dabas apstākļi griķu ziedēšanas laikā, lai gan šī kultūra dažviet izskatās cietusi. Aptuveni trešdaļu no kūluma, griķus pat vairāk, atstāsim sev pārstrādei, pārējo ražu pārdosim. Redzam, ka Latvijas cilvēki pēdējā laikā aizvien vairāk maltītes gatavo mājās un izvēlas veselīgus produktus.

INDULIS JANSONS,

LPKS VAKS valdes priekšsēdētājs:

– Vidzemē jau trešo gadu pēc kārtas kuļ labu ziemas miežu ražu – 5–7 tonnas no hektāra. Arī graudu kvalitāte ir laba. Patlaban ziemas miežu kulšana tuvojas noslēgumam.

Ir nokulti arī pirmie mazie ziemas kviešu un ziemas rapšu lauki. Gan kviešu, gan arī rapšu ražas ir mazas, kvalitāte sliktā. Tomēr šie rādītāji noteikti neraksturo šāgada kopējās ražas potenciālu. Vidzemē un Latgalē atšķirībā no Zemgales un Kurzemes veldres postījumi ir lokāli. Lielie negaisi mums gāja secen. Jāgaida jaunā raža, tai ir jābūt labākai nekā pērn, kad sausums īpaši postīja vasarājus.

Šajā gadā saimniekiem noteikti būs jāmaksā dārgāk par graudu pirmapstrādes pakalpojumiem. Izmaksas mēs patlaban aplēšam. Esam gatavi ražas pieņemšanai un

vienlaikus norūpējušies par vairākiem izaicinājumiem. Viens no tiem ir minerālmēslu pirkšana. Patlaban tos pērkam jaunajai sezonai un maksājam dārgu cenu. Ļoti iespējams, ka caur vairākiem starpniekiem pērkam Krievijā ražotos minerālmēslus. Tikpat labi tos varētu pirkt arī pašā Krievijā,

kas maksātu, rēķinot par vienu tonnu, vismaz 100 eiro lētāk. Tomēr atšķirībā no citām Eiropas valstīm Baltijas valstīs bankas neļauj veikt maksājumus. Redzam, ka ir divas dažādas Eiropas Savienības – viena domā par graudu ražošanu, otra par kaut ko citu. Meklējām atbalstu arī valsts iestādēs, kur ierēdņi dažādi atrunājas un sūta pie kolēģiem citās iestādēs.

Vēl viens izaicinājums ir loģistika un tās izmaksas. Var svārstīties degvielas cenas, un neesam īsti pārliecināti par dzelzceļa vagonu nodrošinājumu. Ceram, ka Latvijas dzelzceļš izpildīs solījumu un vagoni būs.

Latvijā noris rapšu un graudu kulšana, kas šajā sezonā kara un pandēmijas ietekmē notiek īpaši zīmē – nepieredzēti augstās minerālmēslu un energoresursu cenas liek darboties sevišķi atbildīgi. Turklāt Zemgalē, mazāk – Kurzemē sējumus papostījis stiprais lietus, sagāžot veldrē lielu daļu ražas. Saimniekiem un ekspertiem vaicājām, kāds šajā gadā ir vai būs ražas kūlums un kādi izaicinājumi ir jārisina.

LĀSMA GUMENNIKOVA,

LPKS LATRAPS komunikācijas speciāliste:

– 2022. gada sezonas ražas kravas LATRAPs pirmapstrādes kompleksos ved kopš 19. jūlija. Šogad salīdzinājumā ar pāris iepriekšējiem gadiem ražas kulšana notiek vēlāk. Tas saistīts ar laikapstākļiem pavasarī un vasaras pirmajā pusē. Iepriekšējos gados piedzīvojām salīdzinoši augstas temperatūras vasarā, kā arī sausumu, kas veicināja labības straujāku nogatavošanos, līdz ar to arī agrāku labības kulšanas sākumu.

Zemgalē ražas novākšanu ietekmēs arī esošā veldre laukos, tādējādi ievērojami samazinot kulšanas tempus. Patlaban ir gan drīz pabeigta ziemas miežu kulšana. Dažviet ir sākta ziemas rapšu kulšana. Sagaidāms, ka rapšu kulšanas temps kļūs straujāks nākamajā nedēļā. Kvieši aizvien vēl gatavojas, un, domājams, atkarībā no laikapstākļiem kulšana lielākā apmērā sāksies nākamā desmit dienu laikā – augusta pirmajā nedēļā.

Paredzam, ka rapšu ražība šajā gadā varētu būt zemāka nekā iepriekšējos gados. Kviešu ražu kopumā Latvijā paredzam labu, tomēr, ņemot vērā laikapstākļu ietekmi, tā reģionos būs atšķirīga. Ziemas mieži uzrādījuši augstāku ražību nekā pērn.

Kviešu un rapšu cenas tirgū pēdējos divos mēnešos kritušās par aptuveni 25%, kas saistīts ar globālā tirgus tendencēm.

Kopumā lauksaimniekiem šis gads ir izaicinājumu pilns, tostarp gan saistībā ar straujo ražošanas izmaksu kāpumu, gan arī saistībā ar lielajām cenu svārstībām un arī dabas apstākļu radītajiem riskiem. Pilnīgāku vērtējumu par šo sezonu varēsim izdarīt tikai pēc ražas novākšanas.